Amsterdam Noord, 25 April 2022

Aan Gemeente Team Buiksloterham , Alliander , Alliantie , Monumentenzorg

Wij, buurtbewoners Buiksloterham, zelfbouwers omgeving Papaverplantsoen, wij maken ons grote zorgen .
Bij deze willen we graag jullie aandacht vragen voor diverse onderwerpen en vragen die betrekking hebben op de (her)inrichting van stukken grond , nieuwe gebouwen en functies , behoud en restauratie bestaande gebouwen en infrastructuur, naast groenbehoud en invulling.
Dit gaat over de hele strook gelegen tussen Papaverweg en Papaverkanaal (kant Papaverplantsoen) , maar in deze brief zoomen we nu vooral in op de actualiteit van het koelkanaal.

Centrale zorg en vraag is :
Hoe kunnen we de laatste nog aanwezige, mooie, industriële monumenten voor volgende generaties veiligstellen? Het zijn de laatste cultuurhistorische elementen die nog herinneren aan de industrie van Buiksloterham.
Tevens hoe worden allerlei ontwikkelen ingepast in de circulaire en duurzame ambitie . Lees o.a. behoud, hergebruik, natuur en groen.
Wij hebben het hierbij over alle gebouwen en relikwieën , langs de Papaverweg en achterkant Papaverplantsoen en Papaverkanaal.

Wij hebben al eerder vragen gesteld over dit koelkanaal, een zeer cultuurhistorische waardevol element dat herinnert aan de industriële verleden van de Buiksloterham.

Wij weten dat Alliander in de nabije toekomst op kavel 9 extra trafo's / onderstation gaat plaatsen en wij maken ons grote zorgen dat dit prachtige monumentale koelkanaal met ook haar groen , dat dit alles sneuvelt op de tekentafel en vragen daarom vooral ook aandacht voor dat deel van het koelkanaal aan de Papaverkanaal kant.

Op onze diverse vragen op verschillende momenten , hebben wij nog steeds geen heldere antwoorden gekregen. Ook hebben we vragen over de samenhang met de bestaande gebouwen van Neef Louis en van Dijk&CO.
Hoe kunnen we al deze mooie industriële monumenten voor volgende generaties veiligstellen?
Het zijn de laatste cultuurhistorische elementen die nog herinneren aan de industrie van Buiksloterham.

Wat is al weg :
Wat al verdwenen is zijn onder andere: Naast elke herinnering aan de legendarische Fokkerfabrieken, de originele industriële ijzeren brug naar het werk- eiland bij de vuilverbranding. En ook het met straatstenen gemetselde industriële gebouwtje langs het Papaverkanaal. Een dergelijk gebouw is op de NDSM bestempeld als een industrieel erfgoed. Maar dit is onder een vage mom van een niet betalende huurder zonder vergunning ? afgebroken.

Diverse partijen gaan over de diverse plekken en gebouwen die er nog resten ;
Oa behoud en de samenhang van de gebouwen van Neef Louis en v Dijk en CO.
Hierover gaat de Alliantie , maar de gemeente heeft hier ook grote invloed op (middels oa vergunningen)

Het bestaande oude Onderstation van Alliander. Gelukkig blijft dit staan, echter wordt uitgebreid ivm energie transitie , op zich mooi, maar ook een bedreiging door de bouw van een nieuw onderstation / trafogebouw.
Zie hierover oa diverse artikelen in het Parool .
Maar laten we vooral denken in kansen : het nieuwe onderstation zou natuurlijk ook mooi geïntegreerd kunnen worden met de geplande groenstrook en het behoud van het Koelkanaal.

Want momenteel zeer actueel is het Koelkanaal dat uitmondt in het Papaverkanaal. Met een zeer karakteristieke uitstraling die de oude functie van het gebied goed illustreert, daarnaast nu plek voor natuur, bosschages en dieren .
Het behouden van het koelkanaal met zijn bomen en struiken valt samen ruimtelijke structuur in de zin van zichtassen, zoals ook opgenomen is in het HIB.
Koelkanaal is zichtas en groene corridor zoekgebied (min. 22m breed)

Behalve zichtbaar gegraaf, gesloop en geruchten, dat het koelkanaal gesloopt gaat worden ivm met beton rot? , blijft het stil op onze vragen:

We hebben via Alliander/Liander gevraagd naar het rapport van Bureau Momenten en Archeologie, maar hier nog geen antwoord op gekregen.

Bron van zorg : als Alliander plannen heeft het koelkanaal te slopen, dan hebben ze hier slechts een sloopmelding voor nodig.
Maar mocht uit rapport van Bureau Momenten en Archeologie de specifieke waarde van het kanaal aangeven zijn , lijkt dit ons dat dit moet meewegen in plannen Alliander en acties gemeente.

In het **HIB** staat het koelkanaal ingetekend, naast de groen strook met zichtlijnen naar de volgende groenstrook op kavel 19.

Pag 41 HIB
Tekst bij strip 2
Naar het westen toe bevindt zich het Papaverpark en wordt het groen de strip binnengehaald, onder meer bij het (uit te breiden) trafocluster van Alliander: De uitdaging is om de toe te voegen trafo's zo veel mogelijk te clusteren om het overige deel een openbaar karakter te kunnen geven. Direct ten westen van de Ridderspoorweg bevindt zich relatief veel cultuurhistorisch erfgoed welke met respect voor de waarden zowel architectonisch als programmatisch opnieuw betekenis moet krijgen in een nieuwe, verdichte stedelijke werkelijkheid.
De haven van Waternet leent zich op termijn uitstekend voor een ontwikkeling van een bijzonder waterprogramma, in het bijzonder voor buitensport.

Het koelkanaal ligt op kavel van Alliander. Zover wij begrijpen mag eigenaar grond dit weghalen met alleen een sloopmelding. Zover is het nog niet , want zij zitten nog in onderzoeksfase , een aantal weken terug was er een grote delegatie. Waar oa ook 5.1,2,e [redacted] aanwezig was. Zij gaf aan dat er nog aanvullend onderzoek moet plaatsvinden, waar de cultuur historische waarde uit moet blijken en dat het koelkanaal op dit moment geen formele status als cultuurhistorisch element heeft. Een voorlopig rapport ligt al bij Alliander/Liander. Wij krijgen dit niet in te zien. Bij deze dus ook verzoek dit voorlopige rapport ook te mogen inzien.

Dus dit onderzoek is nog gaande ? In opdracht van Alliander / Liander? Mooi, want het gaat om beslissing die grote gevolgen heeft.
Net als bij het HIB , is hier toch duidelijk behoefte aan een **lange termijn visie**.

Daarom gaan wij ervan uit dat Alliander (is erfpachter van kavel 9/10 waar ook het desbetreffende koelkanaal is gesitueerd) dit zomaar niet mag weghalen en de trafo gebouwen daarop zetten. Of moeten zij eerst het onderzoek afwachten naar de cultuur historische waarde van het koelkanaal? Wanneer worden de omwonenden betrokken in dit proces?
Dit slopen zou ook de groen corridor en mogelijkheid tot bruggetje naar het plantsoen torpederen. Dit lijkt ons niet wenselijk.
Net als het algemene gevoel voor behoud , hopen wij dat men inziet dat het koelkanaal , samen met de bestaande gebouwen van Alliander , Neef Louis en Van Dijk & CO een uniek industrieel ensemble vormt.
Al deze kavels zijn niet van de gemeente , maar het lijkt ons dat de gemeente hier toch duidelijk haar regie rol pakt en alle wettelijke middelen inzet om dit ensemble en ook groenstructuur te bewaken.

Dus wat is **status onderzoek** Monumentenzorg? In de spelregels is opgenomen dat specifieke cultuurhistorisch waarde moet blijken uit aanvullend onderzoek. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek wordt de waarde meegewogen in de planvorming.
Wij willen graag inzetten op : orde 2 of 1 ? status toekennen aan gebouwen en daarmee historisch ensemble Neef Louis, van Dijk & CO, elektriciteit gebouw, koelkanaal aan de kant van het park .

Want er is ook reeds zoveel weg : zoals het al gemelde met straatstenen gemetselde gebouw op Liander kavel , de oude brug naar eiland, ook de koelkanalen en de oude, bijzondere bezinkingsbassins aan de kant aan v Hasseltkanaal en zie zelfs rood ! op HIB kaart bij Roskam gebouw. Ook al weg . (in concept nota mei 2019 staat betreffende gebouw Roskam nog in rood : lees orde 2 ! aan de Papaverweg…… Maar dit gebouw bestaat ook al niet meer; het is reeds gesloopt om plaats te maken voor het 5.1,2,e

Dus dit koelkanaal is het laatste dat met de genoemde gebouwen dat nog over is , en dreigt nu ook onder te sneeuwen.
Wij schreven al eerder en kregen al eerder divers antwoorden , maar nog steeds geen afdoende :

Antwoord van 5.1,2,e
"Om het koelkanaal te behouden is het nodig dat deze een beschermde status krijgen. Dat is niet wat BMA heeft geadviseerd, zij adviseren de cultuurhistorische waarden op te nemen in de HIB (en tzt omgevingsplan) zodat cultuurhistorische waarden onderdeel worden bij de afweging bij sloop- / nieuwbouwplannen. Dat advies is overgenomen in de HIB, onder andere in de spelregels. Zie nogmaals advies BMA in de bijlage. Bij een ontwikkeling binnen bestemmingsplan hoeft Alliander hier inderdaad geen rekening te houden, maar is het uiteraard wel gewoon onderwerp van gesprek."

Uit haar reactie en uit het HIB blijkt dat weliswaar een paar panden en het koelkanaal zijn opgenomen in het HIB, maar zonder harde spelregels en met de toevoeging dat er nog onderzoek naar gedaan moet worden. Daarmee heeft het erfgoed dus geen enkele wettelijke status.
Daarnaast geldt het HIB alleen voor kavels die buiten het bestemmingsplan willen bouwen en is het erfgoed niet geborgd binnen het vigerende bestemmingsplan.

In het meegestuurde rapport van Bureau Momenten en Archeologie worden de elementen als de brug, de pont aanlanding, koelkanaal beide zijdes, gezien als onderdeel van de relicten uit het industriële verleden van de Buiksloterham.
Ze zijn van betekenis voor de stad en van belang om als vertrekpunt mee te nemen bij nieuwe ontwikkelingen. Het gaat dan niet alleen om een individuele waardering van de afzonderlijke insteekhavens, havenbekkens en sluiscomplexen, maar juist ook om de betekenis van de constellatie als geheel.
Ook op de NDSM behaalt het ensemble van de relicten de monumentale waarde.
Daarmee heeft de waarde van water en als zodanig herkenbare voormalige haven-

en industrieterreinen in nieuwe woon- en werkgebieden zich dubbel en dwars bewezen bij de transformatie van bijvoorbeeld het Oostelijk Havengebied en de NDSM-werf.

Dus vandaar onze ongerustheid over de diverse relicten ; de brug, de pont aanlanding, koelkanaal beide zijdes etc.
En hoe zit het nu echt, juridisch met de in het BMA document benoemde ‘mogelijke ’orde 2 gebouwen aan de Papaverweg?

Wij als 5.1,2,e zijn er niet gerust op en de antwoorden duiden erop dat er geen enkele wettelijke status is voor alle overgebleven relicten.

Ook het laatste antwoord van 5.1,2,e de nieuwe junior project manager die samen met 5.1,2,e gaat over het project "uitbreiding Alliander" op het kavel aan de Papaverweg.
Ze begrijpt onze zorg. De gemeente is zich bewust dat omwonenden veel belang hechten aan het intact laten en of integreren van Koelkanaal in de plannen van Alliander.
Zij verzekerde ons dat het Koelkanaal onderwerp van gesprek is met Alliander. Er worden intensief gesprekken gevoerd. De plannen zijn nog niet definitief. Maar kon niet meer zeggen. Ze heeft Alliander gevraagd of ze het rapport van monumenten zorg met ons mag delen.
De gemeente dringt er bij Alliander op aan snel een bewoners participatie ontmoeting te regelen, deze moet dan verder gaan dan alleen over de kleur keuze stenen.

Wij willen heel graag dat de Gemeente , Alliander / Liander , de Alliantie los en/of onder regie van het project team met ons serieus in gesprek gaat, om aan te geven hoe de Gemeente en alle partijen deze uitdagingen echt samen gaan oplossen.
Om daarmee het eerdere antwoord "Ook vanuit de gemeente wordt ingezet om zoveel mogelijk industrieel erfgoed in Buiksloterham te behouden" daadwerkelijk in toetsbare en afdwingbare regels om te zetten.

5.1,2,e